

Predstavitev izbirnih predmetov

9. RAZRED

MAJ, 2023

Obvezni izbirni predmeti

Izbirni predmeti so način prilagajanja osnovne šole individualnim razlikam in interesom učencev.

Predmetnik namenja vsakemu izbirnemu predmetu po eno uro na teden, razen tujemu jeziku, ki mu namenjeno dve uri na teden.

Učenke in učenci 7., 8. in 9. razreda izberejo dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo starši. Starši otrok, ki obiskujejo glasbeno šolo z javno veljavnim programom lahko predlagajo oprostitev sodelovanja pri izbirnih predmetih. O oprostitvi odloči ravnatelj.

Število izbirnih predmetov, ki jih lahko izvaja posamezna šola, se določa na podlagi števila oddelkov.

Število prijavljenih učencev oziroma skupno število skupin bo vplivalo na to, ali bo šola v naslednjem šolskem letu določen predmet izvajala ali ne.

Učenci 9. razreda devetletke lahko izberejo:

Likovno snovanje III. Verstva in etika III. Retorika Raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja Turistična vzgoja	Poskusi v kemiji Izbrani šport – odbojka Organizmi v naravi in umetnem okolju Filmska vzgoja II. – filmski žanri Etnologija - kulturna dediščina in način življenja
---	--

VERSTVA IN ETIKA

Predstavitev predmeta

Izbirni predmet verstva in etika je trileten:

- Verstva in etika I (7. razred)
- Verstva in etika II (8. razred)
- Verstva in etika III (9. razred).

Učni načrt omogoča, da učenci predmet izberejo za eno ali dve leti. Predmet navaja in pripravlja učence, da zrelo premišlujejo ter se sproščeno in spoštljivo pogovarjajo o religiji ter o osebnih in družbenih vprašanjih, povezanih z njo.

➤ Verstva in etika I

Vsebina in cilji predmeta:

Poudarek je na (s)poznavanju krščanstva, ki je s svojimi sestavinami sooblikovalo našo civilizacijo in kulturo.

Naraščajoča odprtost in povezanost sveta pa zahteva tudi boljše poznavanje drugih verstev in kultur. Učenci bodo tako spoznali tudi islam in budizem, se seznanili z judovstvom, azijskimi religijami, posebnimi religijami plemenskih skupnosti in novimi religioznimi gibanji ter spoznali pomen vzorov, vzornikov, vrednosti ali različnosti in enkratnosti med ljudmi.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Ocenjevanje je številčno.

RETORIKA

Predstavitev predmeta

Učenci in učenke spoznajo, da je retorika spretnost, ki se jo lahko naučimo. Skozi zgodovino retorike ugotavljajo, da je znanje retorike koristno in uporabno tudi v vsakodnevnom življenju. Pri predmetu se učijo poslušati in razumeti sogovornike ter z utemeljitvami in dejstvi predstaviti lastna stališča.

Ob praktičnih primerih iščejo razliko med dobrimi in slabimi argumenti. Ker je za dober nastop pomemben tudi spomin, bodo učenci vadili klasične in sodobne tehnike pomnjenja.

Vsebine in cilji predmeta so naslednji:

- učenci se učijo javnega nastopanja,
- učijo se argumentirano izražati svoja stališča,
- vadijo spretnost dialoga,
- analizirajo in razčlenjujejo govore znanih osebnosti,
- ob znanih primerih oblikujejo lastne nastope.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Preverjalo in ocenjevalo se bo govorne nastope učencev in njihove pisne izdelke, v katerih bodo predstavili znana retorična besedila ali lastno pripravo na govorni nastop.

Posebnosti

Poučevanje retorike praviloma poteka v blok urah (po dve šolski uri skupaj).

POSKUSI V KEMIJI

Predstavitev predmeta

Izbirni predmet poskusi v kemiji se povezuje s predmetom kemija v 8. in 9. razredu. Omogoča, da učenci utrdijo, dopolnijo in poglobijo znanja, spretnosti in veščine, ki so jih pridobili pri pouku kemije. Učenci spoznavajo metode varnega eksperimentalnega dela v kemiji, razvijajo eksperimentalne spretnosti, zbirajo in beležijo rezultate praktičnih vaj ter povezujejo svoje teoretsko znanje z življenjskim okoljem.

Vsebine so naslednje: eksperimentalno delo (okoliščine, varnost, red, nevarni odpadki), laboratorijski pribor, eksperimenti v kemiji

Cilji predmeta so naslednji:

- učenci utrdijo in poglobijo znanje, razumevanje in uporabo kemijskih vsebin s pomočjo samostojnega eksperimentalnega dela,
- razvijajo spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo s snovmi, eksperimentiranje in raziskovanje,
- se urijo v osnovnih tehnikah laboratorijskega eksperimentalnega dela,
- usvojijo postopke eksperimentalnega dela, od načrtovanja do izvajanja eksperimentov, opazovanja, zbiranja, beleženja, razvrščanja, analize in predstavitve podatkov.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Področja preverjanja in ocenjevanja znanja obsegajo:

- znanje, razumevanje in uporabo,
- eksperimentalne spretnosti in veščine,
- izdelke in predstavitve učencev.

LIKOVNO SNOVANJE III.

Predstavitev predmeta

Likovno snovanje dopolnjuje in nadgrajuje vsebine predmeta likovna vzgoja. Je enoletni predmet. Vsebine predmeta so zasnovane na pridobivanju znanja iz likovne teorije, zgodovine umetnosti in likovne tehnologije. Izvajajo se praktično na različnih področjih: risanje, slikanje, grafika, kiparstvo in prostorsko oblikovanje. Skozi teoretično spoznavanje in praktično ustvarjanje učenci likovno raziskujejo svet, odkrivajo posebnosti likovnega izražanja, nadgrajujejo in poglobljajo posluš za likovna dela umetnikov, vrednotenje uporabnih predmetov ter odnos do likovne kulturne dediščine v okolju.

Pri likovnem snovanju III bodo učenci spoznavali in praktično izvajali naslednje vsebine:

- Zlati rez,
- vizualne komunikacije,
- risali bomo na način obrenje nperspektive,
- načrtovali prostorske spremembe v domačem kraju,
- in se ukvarjali z vizualnimi mediji, fotografijo, reklamo...

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Po vsaki likovni nalogi učitelj z učenci ob razstavljenih, dokončanih ali likovnih izdelkih vrednoti z učenci dosežene cilje. Ocenjuje se likovne izdelke.

Opažanja pri likovnem vrednotenju učitelj zapisuje s številčnimi ocenami.

IZBRANI ŠPORT – ODBOJKA

Predstavitev predmeta

Izbirni predmet izbrani šport – odbojka, je namenjen dopolnjevanju vsebin iz izbranega športa. Namen izbirnega predmeta je izpopolnjevanje znanja iz odbojke. Izpolnjevali bomo tehnična in taktična znanja ter igro. Ker bodo vsebine ur sestavljene iz igre, se bomo učili pravila igre ter sodniške znake. Poleg tega bo v vadbo vključena kondicijska priprava, ki bo temeljila na razvoju gibalnih (moč, hitrost, preciznost, ravnotežje, gibljivost, koordinacije) in funkcionalnih sposobnosti (aerobna in anaerobna vzdržljivost).

Izbirni predmet je namenjen tako učencem kot učenkam ne glede na njihovo predznanje.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Ocenjevanje bo sestavljeno iz tehničnih in taktičnih elementov ter uporabe le teh v igri. Ocena bo številčna od 1 do 5.

FILMSKA VZGOJA II.

Predstavitev predmeta

Predmet filmska vzgoja zajema širok spekter elementov, ki opredeljujejo film. Obravnava ga kot umetniško delo, kot sestavino avdiovizualne kulture, kot sredstvo obveščanja in kot element novih tehnologij. Namenjen je spoznavanju osnov filmske umetnosti, filmskemu doživetju in filmski ustvarjalnosti. Poudarek predmeta je na vzgoji gledalca, ki film doživlja in ga razume kritično ter ustvarjalno.

Pri filmski vzgoji učenci predvsem doživljajo film kot gledalci, se o svojih pogledih in doživljanjih pogovarjajo in izražajo, pri tem pa spoznajo osnove filmske umetnosti in filmsko ustvarjalnost. Spoznajo osnovne filmske žanre in zgodovinski razvoj filmske umetnosti glede na širše družbene, kulturne, tehnične in ekonomske razmere. V učni načrt sta vključena tudi obisk kinematografa ali filmskega muzeja, kjer spoznajo osnove filmske tehnologije, ter pogovor s filmskimi ustvarjalci. Posnamejo kratki film, ga zmontirajo, predstavijo, vrednotijo.

Predmet je zasnovan modularno in predvideva tri module po 35 ur: Kaj je film, Filmski žanri in Umetnost in družba. V 9. razredu ima modul 32 ur. Moduli so lahko samostojni, lahko pa se tudi dopolnjujejo in nadgrajujejo.

Izbirni predmet poteka strnjeno po tri šolske ure skupaj, kadar gre za ogled filma in pogovor po ogledu, oziroma uro tedensko, s skupnim številom 35 ur letno.

Preverjanje in ocenjevanje znanja:

Ocenjuje se poznavanje vsebin, vezanih na film, ki se spoznava pri urah, izdelava in predstavitev filmskega izdelka in sodelovanje v timu pri njegovem nastajanju.

ETNOLOGIJA - KULTURNA DEDIŠČINA IN NAČINI ŽIVLJENJA

Predstavitev predmeta:

Namen predmeta je spoznavanje različnih načinov življenja (vsakdanjik, praznik, navada, šega, prehranjevanje, oblačenje). Učenci bodo spoznali temeljne pojme kot so kultura, dediščina, tradicija, identiteta, narod in ljudsko.

Cilji predmeta:

- spoznavanje sestavin vsakdanjega življenja, različnost in podobnost nekaterih kultur in načinov življenja ter kulturo šeg in navad,
- primerjanje, kako je bilo nekoč in kako je danes,
- spoznavanje drugačnih načinov življenja in kultur ter spoštovanje drugačnosti.

Pri delu si bomo pomagali z viri, literaturo, neposrednimi izkušnjami, doživetji, anketami, intervjuji, prikazi, igro, pogovori ...

Preverjanje in ocenjevanje:

Ocenjevanje je številčno. Ocenjuje se aktivno delo učencev: referat, plakat, PP, učni list, terensko delo, intervju, anketa, zgodba.

ORGANIZMI V NARAVI IN UMETNEM OKOLJU

Predstavitev predmeta

Pri izbirnem predmetu učenci spoznajo življenjske potrebe živih bitij in tako bolje povežejo dejavnike žive in nežive narave. Pouk poteka v tečajni obliki tako, da učenci spoznanja pridobivajo z aktivnim delom, torej z izkušnjami. Pri taki obliki pouka učenci spoznajo različne organizme in njihovo prilagodljivost na okolje.

Vsebine:

Naravno okolje; Antopogeno – umetno okolje; Organizmi v naravnem okolju; Organizmi v antopogenem - umetnem okolju.

Splošni cilji predmeta:

- učenci poglobijo, razširijo in nadgradijo že osvojeno znanje pri osnovnem predmetu (naravoslovje ali biologija);
- trdneje povežejo teorijo z vsakdanjim življenjem;
- spoznavajo terenske in eksperimentalne metode dela;
- spoznajo in poglobijo spoznanja o nujnosti sonaravnega bivanja;
- bolje spoznavajo značilnosti Slovenije, zlasti njeno vrstno raznolikost;
- poglobijo spoznanje o nujnosti varovanja narave in živih bitij v njej;
- tesneje povežejo biološko
- znanje s strokami in poklici, ki temeljijo na biološkem znanju.

Preverjanje in ocenjevanje znanja:

Pouk je usmerjen v aktivno delo učencev, ocenjujejo se njihovi izdelki. Plakat, poročilo, učni list, terensko in eksperimentalno delo.

TURISTIČNA VZGOJA

Predstavitev predmeta

Kaj je turizem in kdo je turist? Osnove za razvoj turizma v domačem kraju. Oglaševanje in pospeševanje turizma. Vodenje po domačem kraju.

Namen predmeta je vzgoja učencev za pozitiven odnos do turizma in turistov. V učencu spodbuditi pozitivno zanimanje za turizem kot možno področje bodočega poklicnega ali ljubiteljskega dela ter ga motivirati za spoznavanje, ohranjanje in vrednotenje naravne in kulturne dediščine v domačem kraju.

Splošni cilji predmeta so naslednji:

- učenci na primeru domačega kraja spoznavajo pomen turizma kot gospodarske panoge v Sloveniji,
- seznanijo se z osnovami za razvoj turizma v kraju in regiji ter z naravno in kulturno dediščino v domačem kraju in regiji (kraške jame, konjereja, grad Prestranek, domače jedi,...),
- vključevanje v turistično življenje domačega kraja z izdelavo turističnih obvestilnih tabel, propagandnega materiala, razglednice,...,
- spoznavajo turistične poklice in možnost zaposlitve v domačem kraju kot turistični delavec (obisk turistične agencije in turističnega društva),
- pripravijo in izvedejo turistično vodenje po domačem kraju in okolici.

Preverjanje in ocenjevanje znanja

- ocena izdelka (referat, poročilo, plakat, razglednica, anketa),
- v obliki ocenitve terenskega vodenja.

Posebnosti: nekaj ur pouka bo izvedenih izven šolskega urnika (obisk turistične agencije, avtokampa, gradu, kraške jame, zasebnih turističnih sob, turistične kmetije...), zaključni izlet, ki ga sooblikujejo in vodijo učenci.

RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA

Predstavitev predmeta

Učenci pri izbirnem predmetu raziskujejo domači kraj in spoznavajo posebnosti življenja v njem, predvsem z vidika varstva okolja. Poudarek je na aktivnih metodah pouka in učenja na primarnih lokacijah v naravi. Navezovali bodo stike z domačimi ljudmi in spoznavali njihove želje in interese. Postali bo odgovorni krajani, ki bodo znali oblikovati lastno stališče in predlagati rešitve za izboljšanje stanja v domačem kraju.

Vsebine predmeta so naslednje: geološka zgradba in relief domačega kraja; podnebje domačega kraja; prsti in rastlinstvo domačega kraja; vodovje domačega kraja; prebivalstvo, naselja, gospodarstvo domačega kraja; oskrba, promet, vpliv človeka na pokrajino; varstvo okolja ter varstvo naravne in kulturne dediščine v domačem kraju

Preverjanje in ocenjevanje znanja

Ocenjevanje izdelkov: seminarska naloga, plakat, intervju, anketa, terensko delo ...

Posebnosti

Obisk Inštituta za raziskovanje krasa, Notranjskega muzeja Postojna, vivarija, Postojnske jame, Zavoda za gozdove, nekaterih domačinov, soorganizacija in vodenje zaključnega izleta.